

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ทิพย์วัลย์ สุทิน. (2529). ผลของการลิดรอนเสรีภาพที่มีต่อการต่อต้านทางจิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธีระพร อุวรรณโณ. (2535). เจตคติ: การศึกษาตามแนวทฤษฎีหลัก. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (อัดสำเนา)

นิตยา รัตนพิชิต. (2533). การทำนายความพึงพอใจในงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการพื้นที่บริษัทการบินไทย จำกัด ด้วยคะแนนการกำกับการแสดงออกของตน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย

ศิริณี ลิขิตวณิชกุล. (2635). การเปรียบเทียบการตัดสินใจความพึงพอใจจากบุคลิกภาพภายนอกและคุณลักษณะภายในของบุคคล ระหว่างผู้ที่มีการกำกับการแสดงออกตนเองและต่ำ. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Brehm, J.W. (1966). A theory of psychological reactance. New York: Academic Press.

Brehm, J.W. (1972). Responses to loss of freedom : A theory of psychological reactance. Morristown, NJ: General Learning Press.

Brehm, S. S., & Brehm, J. W. (1981). Psychological reactance: A theory of freedom and control. New York: Academic Press.

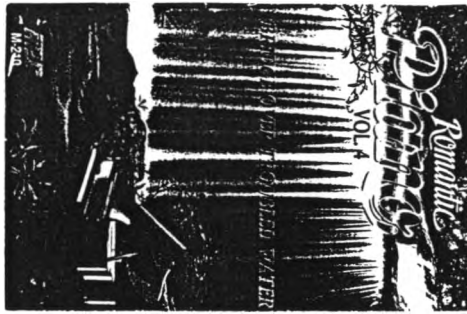
Cherulnik, P. D., & Citrin, M. M. (1974). Individual differences in psychological reactance: The interaction between locus of control and mode of elimination of freedom. Journal of Personality and Social Psychology, 29, 398-404.

- Driscoll, R., Davis, K. E., & Lipetz, M. E. (1972). Parental interference and romantic love: The Romeo and Juliet effect. Journal of Personality and Social Psychology, 24, 1-10.
- Gangestad, S., & Snyder, M. (1985). To carve nature at its joints: On the existence of discrete classes in personality. Psychological Review, 92, 317-349.
- Hammock, T., & Brehm, J. W. (1966). The attractiveness of choice alternatives when freedom to choose is eliminated by a social agent. Journal of Personality, 34, 546-554.
- Nunnally, J. C. (1967). Psychometric theory. New York: McGraw-Hill.
- Rotter, J. B. (1966). Generalized expectancies for internal versus external locus of reinforcement. Psychological Monographs, 80, 1.
- Shaw, M. E., & Costanzo, P. R. (1982). Theory of social psychology(2nd ed.) New York: McGraw-Hill.
- Snyder, M. (1974). The self-monitoring of expressive behavior. Journal of Personality and Social Psychology , 30, 526-537.
- Snyder, M. (1987). Public appearances / private realities: The psychology of self-monitoring. New York: W.H. Freeman and Company.
- Snyder, M. , Berscheil, E., & Glick, P. (1985). Focusing on the exterior and the interior: Two investigations of the initiation of personal relationships. Journal of Personality and Social Psychology, 48, 1427-1439.
- Steiner, I. (1970). Perceived freedom. Advances in Experimental Social Psychology, 5, 192-195.
- Wicklund, R. A. (1974). Freedom and reactance. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Worchel, S., Andreoli, V. A., & Archer, R. (1976). When is a favor a threat to freedom: The effects of attribution and importance of freedom on reciprocity. Journal of Personality, 44, 294-310.
- Wright, R.A., & Brehm, S.S. (1982). Reactance as Impression Management : A Critical Review. Journal of Personality and Social Psychology, 42, 608-618.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ก1. ภาพปกเทปเพลงบรรเลงที่เป็นภาพทิวทัศน์ขนาดเท่าของจริง จำนวน 10 ภาพ ที่นำมาให้นิสิต
จัดอันดับความชอบ

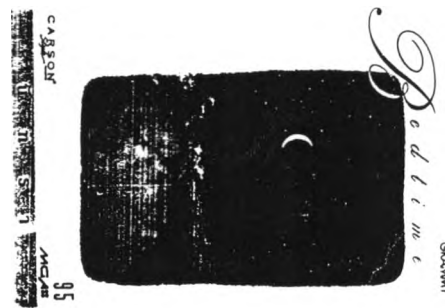
ภาพ A

ภาพ B

ภาพ C

ภาพ D

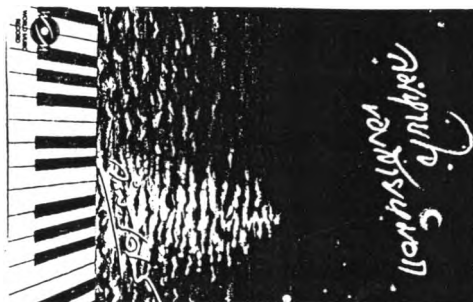
ภาพ E

פורה F

טמה G

טמה H

טמה I

טמה J

ก2. แบบฟอร์มการจัดอันดับความชอบของภาพปกเทป 10 ภาพ

สวัสดิ์นิสิตที่รักทุกคน

ขอความร่วมมือในการจัดอันดับความชอบต่อภาพปกเทปจำนวน 10 ภาพ ต่อไปนี้คือภาพที่ A ถึง J โดยดูภาพและใช้ความรู้สึกจริงๆว่าชอบภาพใดชอบมากที่สุดให้จัดเป็นอันดับที่ 1 และภาพที่ชอบรองลงมาเรียงไปเรื่อยๆจนถึงชอบน้อยที่สุด ให้จัดเป็นภาพที่ 10 คือ อันดับสุดท้าย การจัดอันดับความชอบต่อภาพนี้เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยในระดับปริญญาโท ไม่มีผลต่อนิสิตที่ให้ความร่วมมือใดๆทั้งสิ้น

ขอขอบคุณ

รสนิน สุรสนธิ

นิสิตปริญญาโท คณะจิตวิทยา

สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

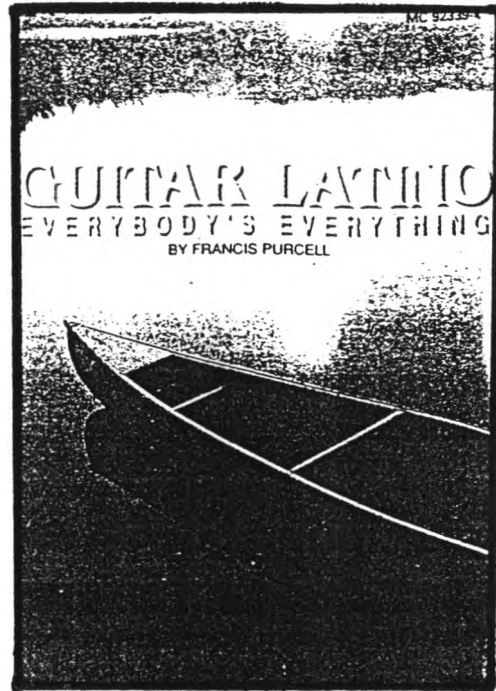
ความชอบต่อภาพปกเทป	ชื่อภาพ (A B C D E F G H I J)
อันดับที่ 1	.....
อันดับที่ 2	.....
อันดับที่ 3	.....
อันดับที่ 4	.....
อันดับที่ 5	.....
อันดับที่ 6	.....
อันดับที่ 7	.....
อันดับที่ 8	.....
อันดับที่ 9	.....
อันดับที่ 10	.....

ภาคผนวก ข

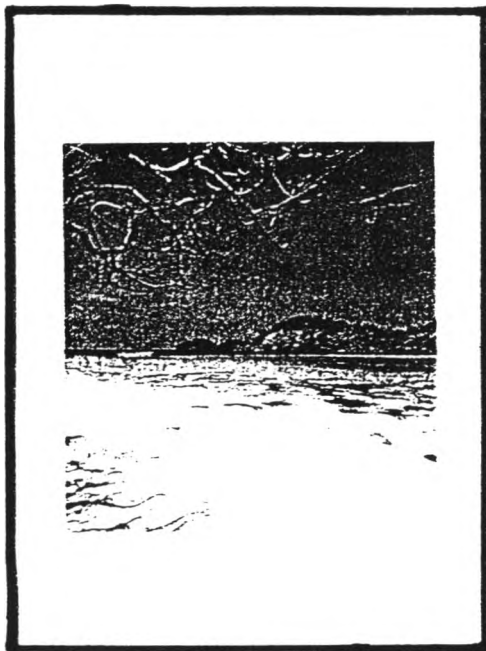
ข1. ภาพปกเทปที่จัดอันดับความชอบที่ 1 - 4 ที่นำมาใช้ในการทดลอง

ภาพ F
(อันดับที่ 1)

ภาพ B
(อันดับที่ 2)

ภาพ C
(อันดับที่ 3)

ภาพ G
(อันดับที่ 4)

ข2. แบบฟอร์มการประมาณค่าความชอบต่อภาพปกเทป 4 ภาพ

สวัสดิ์นิสิตที่รักทุกคน

ขอความร่วมมือในการวิจัยเพื่อวัดความชอบของบุคคลต่อความสุนทรีย์ภาพ จำนวน 4 ภาพ ซึ่งเป็นภาพของปกเทปที่เป็นทิวทัศน์ของเพลงบรรเลงต่างๆ โดยการพิจารณาภาพต่อไปนี้ และให้คะแนนความชอบ คะแนนจะเริ่มตั้งแต่ 0 คะแนน คือ ไม่ชอบเลย จนถึง 100 คะแนน คือ ชอบมากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย X ลงบนคะแนนที่ต้องการ (ตัวเลขที่มากกว่า หมายถึง ความชอบต่อภาพนั้นที่มากกว่า)

คะแนนความชอบต่อภาพ F (ทุ่งดอกไม้สีเหลือง)

0...5...10...15...20...25...30...35...40...45...50...55...60...65...70...75...80...85...90...95...100

คะแนนความชอบต่อภาพ B (เรือใบ)

0...5...10...15...20...25...30...35...40...45...50...55...60...65...70...75...80...85...90...95...100

คะแนนความชอบต่อภาพ C (ชายหาด)

0...5...10...15...20...25...30...35...40...45...50...55...60...65...70...75...80...85...90...95...100

คะแนนความชอบต่อภาพ G (กีตาร์และปาล์ม)

0...5...10...15...20...25...30...35...40...45...50...55...60...65...70...75...80...85...90...95...100

ข3. คำชี้แจงเหตุผลของการเลือกรูปแบบใช้เหตุผลส่วนบุคคลที่พิมพ์ไว้หน้าแบบฟอร์มการประมาณค่าความชอบครั้งหลัง

น้องนิสิตที่รัก

เนื่องจากผู้วิจัยได้พิจารณาจากบุคลิกลักษณะและคะแนนเฉลี่ยของวิชาต่างๆของท่านแล้ว จึงได้ตัดเทพม้วนที่คิดว่าท่านคงไม่ชอบและไม่มีความหมายออกไปหนึ่งม้วน เหลือให้เลือกเป็นรางวัลตอบแทนเพียง 1 ใน 3 ม้วน แต่ก่อนที่จะเลือกเทพขอให้ท่านประมาณค่าความชอบต่อภาพปกเทพ 4 ภาพเดิมอีกครั้ง

ขอขอบคุณ

รสลิน สุรสนธิ

นิสิตปริญญาโท คณะครุศาสตร์

สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข.4 คำชี้แจงเหตุผลของการเลือกรูปแบบใช้เหตุผลส่วนบุคคล ที่ผู้วิจัยได้บอกแก่ผู้ร่วมการทดลองเป็นรายบุคคล

น้อง .....

พี่ได้ตัดเทพม้วนนี้ (นำแบบฟอร์มใบใหม่และชี้ที่ภาพปกเทพที่ผู้ร่วมการทดลองได้ประมาณค่าความชอบไว้เป็นอันดับที่ 3 ในครั้งแรก และผู้วิจัยได้ทำเครื่องหมาย X ไว้ที่ได้รูปก่อนนำมาให้ผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบในครั้งหลัง) ออกไป เพราะดูจากบุคลิกลักษณะจากการวัดเมื่อครั้งที่แล้ว(ในขั้นตอนเลือกกลุ่มตัวอย่าง)กับคะแนนเฉลี่ยของวิชาต่างๆของน้องแล้ว พี่คิดว่าน้องคงไม่ชอบและเทพม้วนนี้คงไม่มีความหมายสำหรับน้อง เหลือเทพให้เลือกเพียง 1 ใน 3 ม้วนค่ะ ก่อนที่น้องจะเลือกเทพ ช่วยประมาณค่าความชอบต่อภาพปกเทพ 4 ภาพเดิมอีกครั้ง ขอขอบคุณค่ะ

ข.5 คำชี้แจงเหตุผลของการเลือกรูปแบบใช้เหตุผลอื่นจากภายนอกที่พิมพ์ไว้หน้าแบบฟอร์มการประมาณค่าความชอบครั้งหลัง

น้องนิตที่รัก

เนื่องจากเทปมีจำนวนไม่พอที่จะให้เลือกครบ 4 ม้วน เพราะทางร้านที่ขายเทปบอกว่า เทปที่เป็นของภาพ ..... ขายหมดแล้วและไม่มีเทปสำรองเหลือเลย คงสั่งมาให้ได้ไม่ทันเวลา จึงเหลือเทปให้ท่านเลือกเพียง 1 ใน 3 ม้วน แต่ก่อนที่จะเลือกเทปขอให้ท่านช่วยประมาณค่าความชอบต่อภาพปกเทป 4 ภาพเดิมอีกครั้ง

ขอขอบคุณ

รสนิน สุรสนธิ

นิติคปริญาโท คณะครุศาสตร์

สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข.6 คำชี้แจงเหตุผลของการเลือกรูปแบบใช้เหตุผลอื่นจากภายนอก ที่ผู้วิจัยได้บอกแก่ผู้ร่วมการทดลองเป็นรายบุคคล

น้อง .....

เทปที่จะให้น้องเลือกมีจำนวนไม่พอ เพราะร้านขายเทปบอกว่าเทปม้วนนี้ (นำแบบฟอร์มใบใหม่และซีดีที่ภาพปกเทปที่ผู้ร่วมการทดลองได้ประมาณค่าความชอบไว้เป็นอันดับที่ 3 ในครั้งแรก และผู้วิจัยได้ทำเครื่องหมาย X ไว้ที่ได้รูปก่อนนำมาให้ผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบในครั้งหลัง) ขายหมดแล้วคงสั่งมาให้ไม่ทันเวลา จึงเหลือเทปให้น้องเลือกเพียง 3 ม้วนเท่านั้นค่ะ แต่ก่อนที่จะเลือกเทปขอให้น้องประมาณค่าความชอบต่อภาพปกเทป 4 ภาพเดิมอีกครั้ง ขอขอบคุณค่ะ

ภาคผนวก ค

ค1. มาตรวัดการกำกับการแสดงออกของคน (SMS) จากการพัฒนาของรองศาสตราจารย์ ดร. ธีระพร อูวรรณโณ และนิตยา รัตนพิชิต (2533)

แบบสำรวจนี้สำรวจความรู้สึกและการกระทำของตนเอง

แบบสำรวจนี้สำรวจความรู้สึกและการกระทำในชีวิตประจำวันของท่าน ขอให้ท่านอ่านข้อความแต่ละข้อความ แล้วพิจารณาว่าความรู้สึกหรือการกระทำที่ระบุในข้อความ เป็นความจริงสำหรับท่านหรือไม่ สิ่งสำคัญที่สุด ขอให้ท่านตอบตรงกับความรู้สึกหรือการกระทำที่แท้จริงของท่าน

คำชี้แจงในการตอบแบบสำรวจ

หากจริง ขอให้พิจารณาว่าจริงมาก หรือว่า จริง แล้วทำเครื่องหมายถูกลงในช่องที่เหมาะสม
หากไม่จริง ขอให้พิจารณาว่าไม่จริงมากหรือว่าไม่จริง แล้วทำเครื่องหมายถูกลงในช่องที่เหมาะสม
สิ่งสำคัญที่สุด คือ ขอให้ท่านตอบให้ตรงกับความรู้สึกหรือการกระทำที่แท้จริงของท่าน

ตัวอย่าง

ข้อ ที่	ข้อความ	จริง มาก	จริง	ไม่ จริง	ไม่ จริง มาก
0	ฉันกล้าทวงสิ่งที่ผู้อื่นยืมไปแล้ว ไม่คืนภายในกำหนดเวลา				
	- ถ้าท่านเห็นว่ากรกระทำข้อนี้ จริงมาก สำหรับท่าน				
	ขอให้เขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง จริงมาก	✓			
	- ถ้าท่านเห็นว่ากรกระทำข้อนี้ จริง สำหรับท่าน				
	ขอให้เขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง จริง		✓		
	- ถ้าท่านเห็นว่ากรกระทำข้อนี้ ไม่จริง สำหรับท่าน				
	ขอให้เขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง ไม่จริง			✓	
	- ถ้าท่านเห็นว่ากรกระทำข้อนี้ ไม่จริงมาก สำหรับท่าน				
	ขอให้เขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง ไม่จริงมาก				✓

โปรดตอบข้อมูลส่วนตัว เพื่อประโยชน์ต่อการวิจัย

สำหรับผู้วิจัย 1-3

1. ชื่อ-นามสกุล..... เลขทะเบียน ..... ชั้นปีที่

2. อายุ..... ปี คณะ..... สาขา .....

3. เพศ ชาย หญิง สำหรับผู้วิจัย 5

แบบสำรวจนี้มี 40 ข้อ ขอให้ท่านตอบอย่างตั้งใจ ตอบตามที่เป็นอย่างจริงและตอบให้ครบทุกข้อ

ข้อที่	ข้อความ	จริง มาก	จริง	ไม่ จริง	ไม่จริง มาก	
1	ฉันรู้สึกว่าการเลียนแบบการกระทำของผู้อื่น เป็นสิ่งที่ยาก					☐
2	เมื่อเข้าสังคม ฉันคิดว่าไม่จำเป็นต้องทำหรือพูด ในสิ่งที่คนอื่นพูด					☐
3	ฉันสามารถพูดในที่ประชุมได้ แม้อันหัวข้อซึ่งฉัน เกือบจะไม่มีข้อมูล					☐
4	ฉันไม่ชอบสร้างความประทับใจให้ผู้อื่น					☐

หมายเหตุ ข้อกระทงของมาตรวัดการกำกับการแสดงออกของตน (SMS) ฉบับสมบูรณ์ จำนวน 40 ข้อ ซึ่งพัฒนาโดยรองศาสตราจารย์ ดร. ธีระพร อุวรรณโณ และนิติศวิตา 417735 การวัดทางจิตวิทยาสังคม ปีการศึกษา 2532 และนำไปหาความตรงโดย นิตยา รัตนพิชิต (2533) มีอยู่ที่คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำหรับท่านที่สนใจจะนำมาตรนี้ไปใช้ในการทำวิจัย โปรดนำจดหมายจากหัวหน้าหน่วยงานที่ท่านสังกัดขออนุญาตใช้มาตร ข้อตัวอย่างมาตร และวิธีให้คะแนน โดยเจ้าหน้าที่และไปยื่นกับ

รองศาสตราจารย์ ดร. ธีระพร อุวรรณโณ

คณะจิตวิทยา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท กทม. 10330

ค2. ผลการทดลองนำร่อง (Pilot study)

1. เงื่อนไขการลิครอนเสรีภาพแบบใช้เหตุผลส่วนบุคคล
กลุ่มที่มีการกำกับการแสดงออกของคนต่ำ

ลำดับ ที่	คะแนนความชอบ อันดับที่3ต่อภาพครั้งแรก	คะแนนความชอบ อันดับที่3ต่อภาพครั้งที่สอง	ผลต่าง	ค่าเฉลี่ย
1	70	90	20	
2	75	80	5	
3	60	50	-10	
4	30	60	30	
5	40	40	0	
6	20	35	15	
7	60	70	10	
8	60	70	10	
9	65	70	5	
10	50	80	30	
รวม			115	11.5

กลุ่มที่มีการกำกับการแสดงออกของคนสูง

1	65	65	0	
2	25	35	10	
3	80	85	5	
4	70	75	5	
5	75	85	5	
6	75	80	5	
7	30	50	20	
8	75	85	10	
9	70	70	0	
10	40	55	15	
รวม			75	7.5

2. เงื่อนไขการลิครอนเสรีภาพแบบใช้เหตุผลอื่นจากภายนอก

กลุ่มที่มีการกำกับการแสดงออกของคนต่ำ

ลำดับ ที่	คะแนนความชอบ อันดับที่3ต่อภาพครั้งแรก	คะแนนความชอบ อันดับที่3ต่อภาพครั้งที่สอง	ผลต่าง	ค่าเฉลี่ย
1	45	55	10	
2	75	85	10	
3	75	90	15	
4	60	75	15	
5	85	95	10	
6	65	65	0	
7	75	80	5	
8	70	85	15	
9	45	60	15	
10	65	70	5	
รวม			100	10

กลุ่มที่มีการกำกับการแสดงออกของคนสูง

1	65	70	5	
2	55	55	0	
3	65	70	5	
4	70	75	5	
5	65	75	10	
6	85	90	5	
7	75	85	10	
8	55	65	10	
9	45	50	5	
10	65	70	5	
รวม			60	6

3. เงื่อนไขไม่มีการถดถอยเสถียรภาพใดๆ
 กลุ่มที่มีการกำกับการแสดงออกของตนต่ำ

ลำดับ ที่	คะแนนความชอบ อันดับที่3ต่อภาพครั้งแรก	คะแนนความชอบ อันดับที่3ต่อภาพครั้งที่ 2	ผลต่าง	ค่าเฉลี่ย
1	65	65	0	
2	55	50	5	
3	65	65	0	
4	40	45	0	
5	65	65	0	
6	70	70	0	
7	65	65	0	
8	25	30	5	
9	80	75	-5	
10	75	70	-5	
รวม			0	0
กลุ่มที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูง				
1	75	75	0	
2	70	65	-5	
3	30	30	0	
4	75	75	0	
5	55	55	0	
6	75	70	-5	
7	80	85	5	
8	75	75	0	
9	30	25	-5	
10	65	65	0	
รวม		-10	-1	-1.1

ประวัติผู้เขียน

นางรสลิน สุรสนธิ เกิดวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2502 ที่อำเภอแกว จังหวัดลำปาง สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี พยาบาลศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากุมารเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปีการศึกษา 2525 ปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในปีการศึกษา 2528 ปริญญาตรีสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารสาธารณสุข มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ในปีการศึกษา 2534 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2538 ปัจจุบันเป็นเจ้าของและผู้ดำเนินการสถานพยาบาลเอกชน

